

1207**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia 7 grudnia 2000 r.

w sprawie wyżywienia żołnierzy zawodowych i kandydatów na żołnierzy zawodowych.

Na podstawie art. 59 ust. 2 pkt 2 i art. 99 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 1997 r. Nr 10, poz. 55, Nr 28, poz. 153, Nr 106, poz. 678, Nr 107, poz. 688, Nr 117, poz. 753, Nr 121, poz. 770 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 162, poz. 1117 oraz z 1999 r. Nr 1, poz. 7) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa przypadki, w których żołnierzom zawodowym i kandydatom na żołnierzy zawodowych przysługuje wyżywienie, oraz normy tego wyżywienia.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) zasadniczej normie wyżywienia — należy przez to rozumieć ilość środków spożywczych przysługującą żołnierzowi w ciągu doby,
- 2) dodatkowej normie wyżywienia — należy przez to rozumieć ilość środków spożywczych lub napoju, przysługującą żołnierzowi w ciągu doby, jako uzupełnienie zasadniczej normy wyżywienia albo jako oddzielny posiłek lub porcja napoju,
- 3) dominującej normie wyżywienia — należy przez to rozumieć normę, według której jest żywiona największa grupa żołnierzy ze wszystkich żywionych w danej jednostce wojskowej,
- 4) wartości pieniężnej normy wyżywienia — należy przez to rozumieć wartość produktów spożywczych, w cenach zakupu, wchodzących w skład zasadniczej lub dodatkowej normy wyżywienia,
- 5) ćwiczeniach w garnizonie — należy przez to rozumieć zajęcia szkoleniowe połączone z przebywaniem żołnierzy zawodowych w miejscach pełnienia służby,
- 6) sportowcach wojskowych — należy przez to rozumieć żołnierzy czynnie uprawiających sport w wojskowych ośrodkach szkolenia sportowego, a także żołnierzy uczestniczących w zgrupowaniach przygotowawczych i zawodach sportowych, organizowanych zgodnie z planem szkolenia od związku taktycznego wzwyż,
- 7) kursach lub szkoleniach — należy przez to rozumieć zajęcia szkoleniowe ujęte w planie rocznym, zatwierdzonym przez właściwego dowódcę,
- 8) stołówce wojskowej — należy przez to rozumieć obiekt stacjonarny lub polowy punkt żywienia zbiorowego żołnierzy, w którym przygotowuje się posiłki według zasadniczych i dodatkowych norm wyżywienia,
- 9) żołnierzowi służby zasadniczej — należy przez to rozumieć żołnierza, który odbywa zasadniczą służbę wojskową, oraz podoficera i szeregowego rezerwy, powołanego do odbycia ćwiczeń wojskowych,
- 10) żołnierzowi służby nadterminowej — należy przez to rozumieć żołnierza odbywającego nadterminową zasadniczą służbę wojskową, a także okresową służbę wojskową,
- 11) oficerze rezerwy — należy przez to rozumieć oficera, a także chorążego lub podchorążego rezerwy, odbywającego ćwiczenia wojskowe lub przeszkolenie wojskowe.

§ 3. 1. Żołnierzom zawodowym i kandydatom na żołnierzy zawodowych przysługuje bezpłatne wyżywienie według następujących norm wyżywienia:

- 1) zasadniczych:
  - a) żołnierskiej — 010,
  - b) szkolnej — 020,
  - c) specjalnej — 030,
  - d) operacyjnej — 040 lub 044,
- 2) dodatkowych:
  - a) ogólnej — 110,
  - b) chleba — 111,
  - c) napoju — 160,
- 3) polowych paczkowanych:
  - a) indywidualnej suchej — S,
  - b) skoncentrowanej lądowej — PS-ląd,
  - c) skoncentrowanej morskiej — PS-m.

2. Skład ilościowy i asortyment produktów spożywczych zawartych w normach wyżywienia, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, określają przepisy w sprawie wyżywienia żołnierzy odbywających czynną służbę wojskową w ramach powszechnego obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Skład ilościowy i asortyment produktów spożywczych zawartych w normach wyżywienia, o których mowa w ust. 1 pkt 3, określają normy wojskowe ustalone w odrębnych przepisach.

§ 4. 1. Żołnierze zawodowi i kandydaci na żołnierzy zawodowych uprawnieni do wyżywienia według różnych norm otrzymują wyżywienie według jednakowej dla wszystkich normy, jeżeli ich wyżywienie przygotowane jest w jednej stołówce wojskowej, a warunki techniczno-organizacyjne uniemożliwiają przygotowywanie posiłków według różnych norm.

2. Jeżeli norma wyżywienia, o której mowa w ust. 1, jest niższa od przysługującej, żołnierzowi zawodowemu i kandydatowi na żołnierza zawodowego wydaje się uzupełniający posiłek, odpowiadający różnicy wartości pieniężnych tych norm.

3. Żołnierzowi zawodowemu i kandydatowi na żołnierza zawodowego przysługuje wyżywienie w naturze w ilości podwójnej zasadniczej normy wyżywienia:

- 1) w przypadkach uniemożliwiających stawienie się w miejscu wydawania posiłków — do 48 godzin,
- 2) w pierwszej dobie mobilizacyjnego rozwinięcia jednostki wojskowej — w warunkach uzasadnionych względami organizacyjnymi.

4. Normy wyżywienia w formie posiłków lub suchego prowiantu, nie wykorzystane w terminie przeznaczonym na ich realizację, nie podlegają wydaniu.

§ 5. Żołnierzom zawodowym, którzy biorą bezpośredni udział w ćwiczeniach prowadzonych z udziałem żołnierzy państw obcych, przysługuje wyżywienie według norm, standardów jakościowych i organizacyjnych ustalonych dla żołnierzy tych państw, jeżeli są one korzystniejsze od wyżywienia, o którym mowa w § 12 ust. 1 pkt 2 i pkt 4 lit. b).

§ 6. Wyżywienie według zasadniczej normy wyżywienia żołnierskiej — 010 przysługuje:

- 1) żołnierzom zawodowym i kandydatom na żołnierzy zawodowych osadzonym w izbach zatrzymań,
- 2) kandydatom na żołnierzy zawodowych osadzonym w wojskowych aresztach dyscyplinarnych,
- 3) żołnierzom zawodowym odchodzącym do rezerwy — w wymiarze 10 norm na jednego żołnierza odchodzącego do rezerwy.

§ 7. Wyżywienie według zasadniczej normy wyżywienia szkolnej — 020 przysługuje żołnierzom zawodowym:

- 1) wchodzącym w skład załóg okrętów wojennych i pomocniczych jednostek pływających Marynarki Wojennej,
- 2) wykonującym, zgodnie z planem szkolenia, skoki ze spadochronem bądź nurkowanie w jednostkach kawalerii powietrznej, desantowo-szturmowych i Jednostce Wojskowej Nr 4101 — w dniach wykonywania obowiązków służbowych,
- 3) pełniącym służbę w Jednostce Wojskowej Nr 2305 — w dniach wykonywania obowiązków służbowych,
- 4) pełniącym służbę w pododdziałach reprezentacyjnych i Orkiestrze Reprezentacyjnej Wojska Polskiego — w formie jednego posiłku w dniach wykonywania zadań reprezentacyjnych,
- 5) w czasie:
  - a) ćwiczeń w garnizonie trwających ponad 10 godzin — w wymiarze do 50% tej normy lub ponad 14 godzin — w pełnym wymiarze tej normy,
  - b) ćwiczeń poza garnizonem i rekonesansów,
  - c) przebywania na poligonach i zgrupowaniach defiladowych,
  - d) udziału w zwalczaniu klęsk żywiołowych, nadzwyczajnych zagrożeń środowiska i likwidacji ich skutków, a także zabezpieczania i unieszkodliwiania materiałów wybuchowych i innych przedmiotów niebezpiecznych,
- 6) szkolonym w miejscowości zamieszkania — pod warunkiem zakwaterowania na terenie jednostki wojskowej prowadzącej szkolenie,
- 7) skierowanym na szkolenie do miejscowości nie będącej ich miejscem zamieszkania — w dniach przebywania w tej miejscowości,
- 8) odbywającym praktykę lub staż w miejscowości nie będącej ich miejscem zamieszkania, z wyjątkiem absolwentów Wojskowej Akademii Medycznej odbywających staż podyplomowy — w dniach przebywania w tej miejscowości,
- 9) odbywającym podróż służbową wspólnie z żołnierzami służby zasadniczej, służby nadterminowej, oficerami rezerwy lub kandydatami na żołnierzy za-

wodowych albo konwojującym tych żołnierzy do innego garnizonu — w wymiarze 200% tej normy,

- 10) sportowcom wojskowym,
- 11) wyznaczonym do pełnienia służby w misji pokojowej organizacji międzynarodowej lub sił wielonarodowych — przed wyjazdem w czasie pobytu w jednostce wojskowej przygotowującej do służby w misji pokojowej, od dnia rozpoczęcia przygotowania poza rejonem stacjonowania jednostki wojskowej, w której pełnią służbę, do dnia przekroczenia granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej,
- 12) wyznaczonym do pełnienia służby jako obserwatorzy wojskowi lub osoby posiadające status obserwatorów wojskowych w misjach pokojowych organizacji międzynarodowych i sił wielonarodowych albo na stanowiska służbowe w polskich przedstawicielstwach wojskowych przy organizacjach międzynarodowych, przy międzynarodowych dowództwach wojskowych i w ich strukturach organizacyjnych — w czasie przewozu, w związku z rozpoczęciem i zakończeniem służby:
  - a) z kraju do miejsca pełnienia służby — od dnia przekroczenia granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej,
  - b) z powrotem do kraju z miejsca pełnienia służby — do dnia przekroczenia granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej— w wymiarze 200% tej normy; w przypadkach, w których wypłata równoważnika pieniężnego, określonego w odrębnych przepisach, nie jest celowa.

§ 8. Wyżywienie według zasadniczej normy wyżywienia żołnierskiej — 010 lub szkolnej — 020 przysługuje żołnierzom zawodowym:

- 1) zajmującym stanowiska służbowe bezpośrednio związane z organizacją żywienia żołnierzy i sprawującym nad nią merytoryczny nadzór lub zastępującym w pełnieniu tych obowiązków — w formie posiłków wydawanych w czasie pełnienia obowiązków służbowych, według dominującej normy wyżywienia,
- 2) zajmującym stanowiska służbowe kierowników i zastępców kierowników stołówek wojskowych — w formie posiłków wydawanych w czasie pełnienia obowiązków służbowych, według dominującej normy wyżywienia stosowanej w tej stołówce,
- 3) zajmującym stanowiska albo zastępującym lub pełniącym obowiązki szefów pododdziałów, dowódców punktów obserwacyjnych marynarki wojennej oraz podoficerów gospodarczych kompanii radiotechnicznych, mającym służbowy obowiązek kontroli zachowywania się podległych żołnierzy służby zasadniczej w czasie spożywania posiłków — jako obiad przysługujący podwładnym,
- 4) pełniącym nieetatowe całodobowe służby wewnętrzne i garnizonowe — stosownie do norm wyżywienia otrzymywanego w czasie pełnienia tych służb — na podstawie przepisów, o których mowa w § 3 ust. 2 — przez podległych żołnierzy służby zasadniczej albo przysługującego podległym kandydatom na żołnierzy zawodowych,
- 5) lekarzom wojskowym kontrolującym jakość posiłków w jednostkach wojskowych prowadzących go-

spodarkę kuchenną, w których nie wyznacza się dobowych dyżurów lekarskich — w formie jednego posiłku dziennego.

§ 9. 1. Wyżywienie według zasadniczej normy wyżywienia szkolnej — 020 przysługuje kandydatom na żołnierzy zawodowych, z zastrzeżeniem § 19, przez okres odbywania służby kandydackiej.

2. Wyżywienie według zasadniczej normy wyżywienia szkolnej — 020 przysługuje, w wymiarze 200% tej normy, kandydatom na żołnierzy zawodowych w przypadkach:

- 1) odbywania podróży służbowej,
- 2) wykonywania zadań służbowych na terenie garnizonu w warunkach uniemożliwiających korzystanie z posiłków w stołówkach żołnierskich,
- 3) konwojowania do innego garnizonu przez Żandarmerię Wojskową lub inne właściwe wojskowe organy porządkowe.

§ 10. 1. Kandydatom na żołnierzy zawodowych przysługuje uroczysty posiłek przygotowywany, zgodnie z jadłospisem dekadowym, według normy wyżywienia szkolnej — 020:

- 1) w dniu 24 grudnia i pierwszym dniu Świąt Wielkanocnych,
- 2) w dniu 31 grudnia lub 1 stycznia, 3 maja i 11 listopada,
- 3) w dniu święta Wojska Polskiego, w Dniu Podchorążego, w dniu święta rodzaju Sił Zbrojnych, rodzaju wojska i służby oraz jednostki wojskowej,
- 4) w dniu wręczenia sztandaru, nadania imienia patrona jednostce wojskowej i oficjalnego rozwiązania jednostki wojskowej,
- 5) w dniu przysięgi wojskowej.

2. Żołnierze zawodowi uczestniczą w uroczystych posiłkach:

- 1) organizowanych w okolicznościach określonych w ust. 1 pkt 1—4 — w liczbie do 10% uprawnionych do wyżywienia, nie mniej jednak niż 10 osób i nie więcej niż 40 osób,
- 2) w dniu przysięgi wojskowej żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową lub przeszkolenie wojskowe oraz kandydatów na żołnierzy zawodowych — w liczbie do 10% przysięgających, nie mniej jednak niż 5 osób,
- 3) w dniu pożegnania odchodzących do rezerwy żołnierzy służby zasadniczej i nadterminowej — w liczbie do 10% odchodzących, nie mniej jednak niż 3 osoby.

§ 11. Wyżywienie według zasadniczej normy wyżywienia specjalnej — 030 przysługuje:

- 1) żołnierzom zawodowym:
  - a) zaliczanym do personelu latającego na sprzęcie innym niż bojowe samoloty odrzutowe i wykonującym loty zgodnie z programem szkolenia,
  - b) etatowym instruktorom spadochronowym, wykonującym czynności instruktorskie zgodnie z programem szkolenia — w dniach wykonywania obowiązków służbowych,
- 2) sportowcom wojskowym, delegowanym na zgrupowania i zawody o randze ogólnokrajowej.

§ 12. 1. Wyżywienie według zasadniczej normy wyżywienia operacyjnej — 040 przysługuje żołnierzom zawodowym:

- 1) wchodzącym w skład załóg okrętów podwodnych — w czasie rejsów,
- 2) uczestniczącym w ćwiczeniach wojskowych odbywanych w kraju wspólnie z żołnierzami państw obcych, z zastrzeżeniem § 5,
- 3) wyznaczonym do pełnienia służby w składzie polskich kontyngentów wojskowych w misjach pokojowych organizacji międzynarodowych lub sił wielonarodowych oraz w kwaterach głównych, dowództwach i sztabach tych misji — od następnego dnia po przekroczeniu granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej do dnia jej przekroczenia w drodze powrotnej,
- 4) jednostek wojskowych skierowanych poza granice Państwa w celu udziału w:
  - a) konflikcie zbrojnym lub dla wzmocnienia sił państwa lub państw sojusznicych,
  - b) ćwiczeniach wojskowych, z zastrzeżeniem § 5,
  - c) szkoleniu,
  - d) akcjach ratowniczych, poszukiwawczych, humanitarnych i antyterrorystycznych,
  - e) przedsięwzięciach reprezentacyjnych,
- 5) zaliczanym do personelu latającego:
  - a) wykonującym loty, zgodnie z programem szkolenia, na bojowych samolotach odrzutowych,
  - b) przebywającym w lotniczych ośrodkach szkoleniowo-kondycyjnych.

2. Wyżywienie według zasadniczej normy wyżywienia operacyjnej — 040 przysługuje:

- 1) kandydatom na żołnierzy zawodowych szkolonym na stanowiska przewidziane dla personelu latającego — w okresie wykonywania lotów,
- 2) sportowcom wojskowym, delegowanym na zgrupowania i zawody o randze międzynarodowej.

§ 13. Żołnierzom zawodowym zaliczanym do personelu latającego, zawieszonym w wykonywaniu lotów przysługuje odpowiednio wyżywienie według normy wyżywienia, o której mowa w § 11 lub § 12, przez okres 6 miesięcy od daty orzeczenia właściwej wojskowej komisji lekarskiej o czasowej niezdolności do służby. Dowódca rodzaju Sił Zbrojnych, na wniosek komisji lekarskiej, może przedłużyć żołnierzom uprawnienie do wyżywienia według tych norm na czas nie dłuższy niż 6 miesięcy.

§ 14. Wyżywienie według zasadniczej normy wyżywienia operacyjnej — 044, składającej się z produktów utrwalonych, konserw i koncentratów spożywczych, przysługuje w zamian za wyżywienie według normy wyżywienia — 040, w całości lub w formie wybranych posiłków, żołnierzom, o których mowa w § 12 ust. 1 pkt 3 i 4.

§ 15. 1. Wyżywienie według dodatkowej normy wyżywienia ogólnej — 110 przysługuje żołnierzom zawodowym:

- 1) wchodzącym w skład załóg okrętów wojennych i pomocniczych jednostek pływających Marynarki Wojennej, w czasie:

- a) rejsów, pływania po akwenach portowych trwającego co najmniej cztery godziny i pełnienia dyżurów bojowych w porcie — w wymiarze 100% tej normy, jako uzupełnienie wyżywienia według normy wyżywienia szkolnej — 020,
  - b) rejsów poza Morze Bałtyckie oraz wizyt w portach zagranicznych — w wymiarze 70% tej normy, niezależnie od wyżywienia, o którym mowa w lit. a),
  - c) rejsów okrętów podwodnych — w wymiarze 70% tej normy, jako uzupełnienie wyżywienia według normy wyżywienia operacyjnej — 040,
  - d) stoczniowych remontów okrętów wojennych i pomocniczych jednostek pływających — w wymiarze 40% tej normy, jako uzupełnienie wyżywienia według normy wyżywienia szkolnej — 020,
- 2) nurkom i pletwonurkom oraz szkolonym na te stanowiska — w dniach wykonywania zadań pod wodą, w wymiarze 70% tej normy,
  - 3) Jednostki Wojskowej Nr 2305:
    - a) w czasie ćwiczeń na morzu oraz nurkowania w innych akwenach wodnych — w wymiarze 150% tej normy,
    - b) w czasie ćwiczeń odbywanych poza garnizonem — w wymiarze 80% tej normy,
    - c) w dniach skoszarowania — w wymiarze 40% tej normy— jako uzupełnienie wyżywienia według normy wyżywienia szkolnej — 020,
  - 4) zaliczanym do lotniczego personelu technicznego — w dniach wykonywania bezpośredniej naziemnej technicznej obsługi sprzętu lotniczego, w wymiarze 100% tej normy,
  - 5) wchodzącym w skład nieetatowych służb kierowania i zabezpieczania lotów — w wymiarze 100% tej normy,
  - 6) instruktorem praktycznej nauki obsługi sprzętu lotniczego — w dniach prowadzenia zajęć praktycznych, w wymiarze 100% tej normy,
  - 7) instruktorem wychowania fizycznego wojskowych ośrodków szkoleniowo-kondycyjnych — w dniach prowadzenia zajęć, w wymiarze 100% tej normy,
  - 8) biorącym udział w uroczystym posiłku, o którym mowa w § 10 ust. 1 pkt 1 — w wymiarze 100% tej normy,
  - 9) etatowym mechanikom-kierowcom — w dniach obsługi sprzętu, w wymiarze 40% tej normy,
  - 10) wykonującym zadania określone w § 7 pkt 5 lit. b)—d) — w wymiarze 40% tej normy, jako uzupełnienie wyżywienia według normy wyżywienia szkolnej — 020,
  - 11) biorącym udział w uroczystych posiłkach, o których mowa w § 10 ust. 1 pkt 2—5 — w wymiarze 40% tej normy.

2. Żołnierzom zawodowym, o których mowa w § 8, przysługuje wyżywienie według dodatkowej normy wyżywienia ogólnej — 110, odpowiednio w przypadkach i wymiarach określonych w ust. 1, z tym że w wymiarze 40% tej normy przysługuje ono żołnierzom zawodowym, o których mowa w § 8 pkt 4, jako uzupełnienie normy wyżywienia żołnierskiej — 010.

3. Wyżywienie według dodatkowej normy wyżywienia ogólnej — 110 przysługuje kandydatom na żołnierzy zawodowych:

- 1) w dniu uroczystości lub święta, o których mowa w § 10 ust. 1 pkt 1 — w wymiarze 100% tej normy,
- 2) w dniach świąt i uroczystości, o których mowa w § 10 ust. 1 pkt 2—5, oraz pozostałych świąt państwowych i kościelnych ustawowo wolnych od pracy — w wymiarze 40% tej normy.

§ 16. Dodatkowa norma chleba — 111 przysługuje wyłącznie jako uzupełnienie norm wyżywienia, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 3 lit. b) i c).

§ 17. 1. Napój, według dodatkowej normy napoju — 160, w ilości i rodzaju niezbędnych do zaspokojenia potrzeb przysługuje żołnierzom zawodowym i kandydatom na żołnierzy zawodowych w dniach wykonywania obowiązków służbowych:

- 1) w pomieszczeniach zamkniętych, w których temperatura, spowodowana warunkami techniczno-technologicznymi i lokalowymi oraz atmosferycznymi, przekracza 28°C,
- 2) na otwartej przestrzeni, przy temperaturze otoczenia powyżej 25°C lub poniżej 10°C,
- 3) o których mowa w § 7 pkt 5 lit. d).

2. Napój w wymiarze 166% dodatkowej normy napoju — 160 przysługuje żołnierzom zawodowym:

- 1) o których mowa w § 12 ust. 1 pkt 2—4, jako uzupełnienie wyżywienia według normy wyżywienia operacyjnej — 040, z wyjątkiem wyżywienia według normy — 044,
- 2) pełniącym służbę w Jednostce Wojskowej Nr 2305.

§ 18. 1. Żołnierze zawodowi i kandydaci na żołnierzy zawodowych, którym przysługuje bezpłatne wyżywienie z kilku tytułów, otrzymują wyżywienie tylko z jednego tytułu według najkorzystniejszej dla siebie zasadniczej normy wyżywienia oraz jednego najkorzystniejszego wymiaru z przystępujących wymiarów dodatkowej normy wyżywienia ogólnej — 110.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w razie przystępowania żołnierzom zawodowym kilku wymiarów dodatkowej normy wyżywienia ogólnej — 110 w dniach pełnienia służby wartowniczej.

§ 19. 1. Żołnierzom zawodowym i kandydatom na żołnierzy zawodowych nie przysługuje bezpłatne wyżywienie w okresie przebywania na leczeniu w publicznych zakładach opieki zdrowotnej.

2. Żołnierzom zawodowym pełniącym służbę w kraju i kandydatom na żołnierzy zawodowych skierowanym w podróż służbową poza granicami kraju, na studia lub naukę albo kurs za granicą nie przysługuje, za okres ich odbywania, bezpłatne wyżywienie w kraju.

§ 20. Traci moc zarządzenie nr 106/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 31 grudnia 1990 r. w sprawie stosowania należności żywnościowych przystępujących żołnierzom w czasie pokoju (Dz. Rozk. MON poz. 112 i z 1999 r. poz. 10) w zakresie dotyczącym żołnierzy zawodowych i kandydatów na żołnierzy zawodowych.

§ 21. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej: *B. Komorowski*